

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาเราเลือกเกิดนะ เราเลือกเกิดเองไม่ได้ แต่เราต้องเกิดไปตามกรรม เราสร้างคุณงามความดี เวลาสร้างคุณงามความดี ถ้าใจเรา คุณงามความดีทำให้ใจมันเบา พอใจมันเบา เกิดในที่สูง นี่แม่แต่ในภพของมนุษย์ก็มีสูงมีต่ำ มีสูงมีต่ำในภพของมนุษย์นะ แล้วก็มีสูงมีต่ำในพ่อแม่เดียวกัน พ่อแม่เดียวกันบางโอกาส อย่างเช่นคนเกิดลูกหัวปีพ่อแม่จะรักมาก แล้วลูกคนต่อๆ ไป นี่การเกิดในพ่อแม่เดียวกันก็ยังไม่เสมอกัน ความไม่เสมอกันเกิดโดยกรรมไง กรรมพาเกิด สิ่งที่กรรมพาเกิดเพราะเราสร้าง เราถึงต้องสร้างคุณงามความดีของเรา ในกระแสโลกนะ โลกเป็นแบบนี้

นี่กรรมของภคหัตถ์ กรรมของผู้ที่เวียนตายเวียนเกิดในโลก ก็ให้มีบุญกุศลพาเกิด พาตายไป แต่เวลาเราเกิด เราจะประพฤติปฏิบัติ เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติเราเลือกเกิดเองได้ เราจะเกิดในที่ไหนก็ได้ เลือกเกิดในสภาวะ เกิดขึ้นมาแล้ว การเกิด คนเราไม่ใช่ดี เพราะการเกิด แต่เวลาจะเกิดขึ้นมานี้ต้องมีบุญกุศลถึงพาเกิด ถ้าไม่มีบุญกุศลสิ่งนี้ก็ต้องเกิด โดยสัจจะของมันมันเป็นสสารเป็นธาตุรู้ เป็นจิตวิญญาณตัวนี้ มันไม่เคยตาย มันมีสภาวะของมันเช่นนั้นตลอดไป แล้วมันก็เกิดเปลี่ยนภพเปลี่ยนชาติ

ในพระไตรปิฎก ท้าวโฆษกะ ท้าวโฆษกะเทวดามาจากสุนัข สุนัขไปเกิดเป็นเทวดาก็ได้ มนุษย์เราไปเกิดเป็นสุนัขก็ได้ แล้วแต่ความพอใจ ความพึงพอใจของมัน ด้วยความหลง เพราะเราไม่เข้าใจสัจจะความจริง แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา บอกว่าจิตนี้ไม่เคยตาย จิตนี้เปลี่ยนสถานะไปตลอด เราเข้าใจว่าเราเกิดเป็นมนุษย์ตายไปแล้วก็สูญหนึ่ง สองเกิดเป็นมนุษย์แล้วตายแล้วต้องเกิดเป็นมนุษย์อีกหนึ่ง มันไม่เป็นสภาวะแบบนี้หรอก มันเกิดในที่ไหนก็ได้

แม้แต่ในปัจจุบันนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมไว้ มนุสสเปโต มนุษย์นี้มนุษย์เป็นเปรต ตัวเป็นมนุษย์แต่ใจเป็นเปรต มนุสสติรัจฉานโน ตัวเป็นมนุษย์แต่ใจมันเป็นเดรัจฉาน ที่ว่าสวรรค์ในอก นรกในใจ มันเป็นแบบนี้ทั้งๆ ที่เป็นมนุษย์อยู่ ดูสิดู

ทางโลกฆ่าพ่อฆ่าแม่ก็ได้ ทำลายใครก็ได้ อย่างนั้นมันเป็นสัตว์ใหม่ มันเป็นสัตว์ สัตว์โดยจิตวิญญาณ แต่ร่างมันเป็นมนุษย์

เรายังไม่เกิดไม่ตาย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็แบ่งสถานะของจิตที่ว่าสูงต่ำไว้แบบนี้แล้ว แล้วเวลาเราเกิดเราตายไปนี่ด้วยบุญกุศลอันนี้พาเกิดพาตายไป แต่ขณะที่เราจะเกิดจุดตุตถกรรม จุดติจจุดตถกรรม พระเกิดขึ้นมานี้สมมุติสงฆ์ ตายจากคฤหัสถ์แล้วเกิดมาเป็นพระ เวลาพระเราสึกไป ตายจากเพศใด เพศหญิง เพศชาย เพศสมณะ สิ่งนี้เป็นสมณะเพราะประกาศตนว่าสิ่งที่ป็นสาธณสมบัติทางโลกสละทิ้งไม่ต้องการ ถือพรหมจรรย์ สิ่งที่พรหมจรรย์จากภายนอก สิล สมาธิ ปัญญา ถ้าเรามีศีล พระเรามีศีล มีสมาธิ แล้วก็มีปัญญา ทรงศีล ทรงสมาธิ แล้วก็ทรงปัญญา แล้วก็ทรงธรรมไป

แต่ในทางโลก ทาน ศีล ภาวนา เพราะเราเริ่มจากทาน เพราะเราเป็นผู้แสวงหา มาแล้วเอาสิ่งนี้เป็นประโยชน์ แต่พระเราไม่มีอาชีพ พระเราไม่แสวงหา ถึงให้ธรรมเป็นทาน เราแสวงหา มันเป็นเรื่องที่มาจากแรงงานของเรา ถ้าแรงงานของเราสละสิ่งนี้ออกไป นี่มันเป็นอุบายวิธีการ ไฟฟ้าจะไปทางไหนได้ต้องมีเสาไฟฟ้า มีสายไฟฟ้าจะเอาดึงแรงงานไฟฟ้าไปใช้ประโยชน์ได้

อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้าไม่มีการสละไม่มีการกระทำ แล้วหัวใจมันแปรสภาพได้อย่างไร หัวใจนี้มันเหมือนพลังงานไฟฟ้า แต่เรื่องการทำบุญกุศล ทาน ศีล ภาวนา มันเป็นสายไฟฟ้า ถ้าเราไม่ปักเสา เราไม่ปักเสาเราจะเอาไฟฟ้าไปใช้งานได้อย่างไร ถ้าเราปักเสาเราขาดสายสิ่งนี้จะป็นไป บุญกุศลนี้ก็เหมือนกัน ทานก็เหมือนกัน สิ่งนี้เราสละออกไปแล้วหัวใจมันจะได้ประโยชน์ขึ้นมา ใจเป็นพลังงานไฟฟ้า แต่ไฟฟ้ามันเคลื่อนไปตามส่งออกไปใหม่

แต่มันพลังงานทวนกระแสนอนกลับขึ้นมา เพราะเราสละไว้ตั้งแต่ปีไหนก็แล้วแต่ เรานึกภาพเดี่ยวนี่สิ เป็นทิพย์ ทิพย์เพราะอะไร เพราะมันไม่เคยเสียหาย มันไม่เคยนำไป มันฝังลงที่ใจ สละออกมากน้อยขนาดไหนจะฝังลงที่ใจ ฝังลงที่ใจไป เห็นไหม ฝังลงที่ใจคุณงามความดีจะฝังได้ต่อเมื่อเราสละออก เริ่มต้นจากการทำทาน การทำทานพ่อแม่บังคับให้ลูกมา ลูกก็มาตามประสาพ่อแม่บังคับนั้นละ แต่พ่อแม่มีศรัทธามีความเชื่อ นี้

ประตูเปิดไม่เหมือนกัน ในเมื่อเจตนาเปิดกว้างขึ้นอากาศเข้าได้มากกว่า บุญกุศลเกิดจากศรัทธา เกิดจากเจตนา ถ้าเจตนาบริสุทธิ์มาก เจตนาเปิดกว้างมากนี้มันจะเข้าถึงใจได้มาก สิ่งนี้ทำให้เป็นจริตนิสัย

ถ้ามันอำนาจาสนาบารมีจากใจดวงนั้น แล้วใจดวงนั้นมันจะเริ่มมีสิ่งที่กระทบกระเทือนใจใจ กระทบกระเทือนใจเวลาเกิด สภาวธรรมเกิดอยู่ตลอดเวลา สิ่งที่เกิดดับอยู่นี้เป็นสภาวะทั้งหมด คนมองเหมือนกันแต่มุมมองต่างกัน มุมมองของคนหนึ่งบอกมันเป็นธรรมชาติอันนี้ สิ่งนี้เกิดดับอย่างนี้มันก็เป็นเรื่องของมันเป็นธรรมชาติของมัน

แต่ผู้มีธรรมในหัวใจนะ เจ้าชายสิทธัตถะออกไปเที่ยวสวน เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตายนี้มันสะเทือนใจมาก โลกมีอย่างนี้ด้วยหรือ คนเราต้องเกิดต้องแก่ต้องเจ็บต้องตายด้วยหรือ แล้วเราก็ต้องเกิดต้องแก่ต้องเจ็บต้องตาย

นี่คนสร้างอำนาจาสนาเป็นพุทธรูมิ พุทธวิสัยที่จะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งนี้มันสะเทือนใจ พ่อจะบิดบังขนาดไหนนะ พระเจ้าสุทโธทนะต้องการให้เป็นจักรพรรดิ พยายามจะส่งเสริมให้มีความสุขในโลกของเขา นี่ปรนเปรอทุกอย่างในเรื่องของโลก ถ้าสิ่งในโลกนี้มีความสุขขนาดไหนเจ้าชายสิทธัตถะได้ตลอดไป คนเรามันต้องคิดสิ เพราะพ่ออยากให้เป็นอย่างนั้น ต้องคิดในสภาวะแบบนั้น แต่เพราะไปเที่ยวสวนไปเห็นสภาวะแบบนั้น นี่เทวดามาทำให้เห็น

ในเมื่อถ้าเราสร้างบุญกุศลขึ้นมาในหัวใจ ในหัวใจมันมีอำนาจาสนาบารมี มันเจอสภาวะแบบนี้มันสะเทือนใจ มันสะเทือนใจมันสะเทือนใจอย่างนี้ นี่ธรรมะนี่กระแสตีเป็นธรรมะ แม้แต่พระอาทิตย์ขึ้นพระอาทิตย์ตกมันก็เป็นอนิจจัง วันเวลาก็เป็นอนิจจัง เวลาเราคุยกันอายุเราได้มากี่ปีแล้วตั้งแต่เด็ก แล้วเกิดเป็นผู้ใหญ่ แล้วก็แก่ชราคร่ำคร่าไป เราได้มาๆ แต่ตามสัจจะความจริงนะ เราเสียไป เราเสียอายุมาแล้ว ๔๐ ปี เราเสียโอกาสมาแล้ว ๔๐ ปี แล้วเราเสียไปเป็น ๔๑ ปี ๔๒ ปี แล้วเราก็ต้องตายไป เพราะโอกาสของเราไม่มีใจ โอกาสของเราเห็นไหม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลย ผู้ที่มีสติอยู่ในวันหนึ่ง คิดว่าผู้ที่มีชีวิตทั้งชีวิตโดยประมาทเดินเลื้อยในชีวิตของเขา แม้แต่วันหนึ่งแม้แต่ระลอกหนึ่ง เรามี

สติสัมปชัญญะกับระลึกตัวหนหนึ่ง นี่สิ่งนี้สำคัญมาก สำคัญเพราะสมบัติทั้งหมดเกิดจากใจดวงนี้ ใจดวงนี้สร้างบุญกุศลขนาดไหนก็ใจดวงนี้เป็นผู้รับ เรามีทรัพย์สินสมบัติขนาดไหน เราสละออกไป สิ่งนั้นมันเป็นสายไฟฟ้า มันเป็นสิ่งนั้นออกไป แต่ตัวพลังงานตี ตัวพลังงานคือตัวใจมันได้รับสิ่งนี้มาตลอด มันสะสมลงที่นี้ ถ้ามันสะสมลงที่นี้ นี่สมบัติของใจได้สะสมลงที่นี้

แล้วเวลาเราเกิดมานี้ ผู้ที่จะประพฤติปฏิบัติ แล้วทำไมมันยังทุกข์ยากอยู่ล่ะ มันทุกข์ยากเพราะมันมีกิเลส กิเลสมันคือความเคยใจ ใจดวงใดก็แล้วแต่มุมมองของใจจะไม่เหมือนกัน จริตนิสัยของใจจะไม่เหมือนกัน มันชอบสิ่งใดไม่เหมือนกัน คนเราเล่น เล่นสิ่งต่างๆ คนเขาเล่นที่ว่าเขาเล่นกันทางโลก เล่นรถเล่นรา คนชอบสิ่งใดเขาจะเล่นสิ่งนั้น แต่คนที่ไม่เล่นว่าพวกนี้มีสติหรือเปล่า เขาเสียเวลาไปอยู่กับนั้น ทำไมต้องไปรักษาขนาดนั้น ถ้าคนเล่นมันจะรักมาก แล้วมันจะสะเทือนใจมากถ้าสิ่งนั้นหลุดพลัดพราวไปจากใจ แล้วมันจะสะเทือนใจมาก แต่ถ้าคนไม่เล่นของเขานี้ สิ่งนั้นมันเป็นสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์กับดวงใจนั้นเลย นั้นเป็นเพราะจริตนิสัย เพราะเขาชอบของเขา

นี่ใจก็เหมือนกัน กิเลสมันอยู่ในหัวใจมันมียางเหนียวอย่างนี้ ถ้ามันชำระขึ้นมา ความบริสุทธิ์เหมือนกัน ถ้าความบริสุทธิ์เหมือนกัน มันการคิดต่างๆ จริตนิสัยไม่เหมือนกัน แต่ความบริสุทธิ์จุดยืนของใจ คือภาวสวะ คือเรื่องของใจเหมือนกัน ตัวใจนี้ตัวเกิดดับเหมือนกัน ตัวเกิดดับนะ เราเห็นสภาวะความเกิดดับ เราเข้าใจเรื่องการเกิดดับ แต่เราไม่เห็นสถานะที่มารองรับ ภาวสวะคือภพ คือฐิติจิต ตัวนี้ตัวที่ว่าเราทำสมาธิเข้าไปนี่ ตัวนี้คือตัวพลังงาน ตัวใจตัวนี้ที่มันไม่เคยตายเลย มันจะไม่เคยตาย มันจะแปรสภาพของมันตลอดไป แล้วเราเข้าไปทำตรงนี้ให้มันสะอาดขึ้นมา

ถึงบอกนิพพานมี ถึงจะเป็นวิมุตติสุขมันมีอยู่ เขาวานิพพานสูญ สูญแบบมี ความมีสถานะแบบนี้ ถ้ามันเป็นยางเหนียว ความสะอาดบริสุทธิ์อยู่ตรงนี้ ถ้าตรงนี้ยังมียางเหนียวอยู่มันติดตัวมันเองก่อน นี่เหยื่อ เหยื่อเพราะความรักความพอใจของมัน ความพอใจของมันอาลัยอารมณ์ตัวนี้ ถ้าพลัดพราวจากสิ่งสมบัติข้างนอกมันจะอาลัยอารมณ์ตัวของมัน แต่เข้าไปถึงจุดนี้มันจะอาลัยอารมณ์ตัวมัน มันอาลัยอารมณ์ตัวมัน มันก็ติดตัวมันเอง นี่เหยื่ออย่างละเอียดที่แทบมองไม่เห็นเลย แล้วก็เกาะเกี่ยวกับรูป รส กลิ่น เสียง เกาะเกี่ยวกับสมบัติต่างๆ เป็นเหยื่อทั้งหมด แล้วเราก็แสวงหาสิ่งนั้น

แล้วเวลาเราก็พลาดไป ๔๐ ปี ๔๑ ปี นี่โอกาสเราเสียไปๆ เราได้อายุยืนมา คนนับอายุกันว่าฉันมีอายุมากกว่าฉันมีอายุน้อยกว่า อาวุโสมากอาวุโสน้อยกว่าตามแต่เขาว่า แต่ถ้าตามสัจจะความจริงเขาประมาทกับชีวิตมาตลอดนะ ถ้าเขามีสติ เขายับยั้งใจของเขา เขาพยายามดูใจของเขา นี่หนึ่งชั่วลมหายใจเข้าและลมหายใจออก เขาจะเป็นคนที่ประเสริฐมาก ประเสริฐเพราะอะไร เพราะหัวใจมันหยุดนิ่ง หัวใจมันหยุดของตัวเองมันไม่ไปเกาะเกี่ยวสิ่งใด มันจะเป็นอิสระนะ

ถ้าเราทำสัมมาสมาธิเกิดขึ้นมานี้ มันจะมีความสุขมาก สุขเพราะเราปลดสัมภาระของเราที่มันแบกหามเท่านั้น เราแบกหามสิ่งใดหนักมาก แล้วเราปลดสัมภาระนี้ สัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิมันมียางเหนียวของมันในตัวมันเอง จิตนี้ฐิติจิตนี้มันเป็นอวิชชา มันรู้เหมือนไม่รู้ เวลาฟังเทศน์อ่านหนังสือรู้ไปหมดเลย แต่เหมือนไม่รู้ รู้เข้าใจ แต่ก็ไม่เข้าใจ นี่อวิชชาเป็นอย่างนั้น รู้เหมือนไม่รู้ ไม่รู้เหมือนรู้

แต่วิชาไม่เป็นอย่างนั้น วิชาจะแจ่มแจ้งตลอด ภาวนามยปัญญาจะแทงเข้าไปที่หัวใจ จะทำลายใจดวงนั้น จะกระจ่างแจ้ง วิชาใจ ไม่ใช่อวิชชา รู้แบบไม่รู้นี่เป็นอวิชชา รู้เหมือนกัน ฟังนี้เข้าใจ ฟังเทศน์ที่ไรซ้าๆ ซากๆ ฟังทุกวันอย่างนี้ทุกวันเลย อาจารย์ก็เทศน์อย่างนี้แล้วก็ฟังมาทุกวันเลย เหมือนรู้แต่แก้อะไรไม่ได้เลย เหมือนรู้แต่ไม่รู้จัก แต่ถ้าเราวิปัสสนาของเราขึ้นมา ภาวนามยปัญญาเกิดขึ้นมาจากหัวใจ มันทำลายใจของมันเอง

สมบัติส่วนตน วิชาของเรา ธรรมะของเราเกิดขึ้นมานี้ ความสะอาดๆ อย่างนี้ ความบริสุทธิ์ๆ อย่างนี้อยู่ในใจของเรา นี่ถึงสำคัญที่สุด อย่างนี้เลือกเกิดได้ เลือกเกิดเพราะเราฝัน เราฝันกระแสโลกแล้วประพฤติปฏิบัติ แต่เกิดตามกรรม เกิดจากชีวิตเกิดเป็นภพเกิดเป็นมนุษย์นี้เลือกเกิดไม่ได้ เพราะอำนาจวาสนาเรื่องแต่การบุญกุศลสร้างเกิด แต่ปัจจุบันนี้เราจะเลือกเกิดเป็นนักปฏิบัติก็ได้ เราจะเลือกเกิดจากที่หัวใจเกิดในธรรมก็ได้ แล้วใจนี้เป็นธรรมทั้งแท่งก็ได้ เราเลือกของเราเอง แล้วเรามีมุมนะของเราเอง เราทำของเราเองจะประสบความสำเร็จ เอวัง